

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-05-88/2-T
Datum: 31. avgust 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM II

U sastavu: sudija Christoph Flügge, predsjedavajući
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua
sudija Prisca Matimba Nyambe

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 31. avgusta 2010.

TUŽILAC

protiv

ZDRAVKA TOLIMIRA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA DOPUŠTENJE DA DOPUNI
SPISAK SVJEDOKA NA OSNOVU PRAVILA 65ter I DA OBJELODANI
IZVJEŠTAJ SUDSKOG VJEŠTAKA NA OSNOVU PRAVILA 94bis**

Tužilaštvo:

g. Peter McCloskey

Optuženi:

Zdravko Tolimir

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za dopuštenje da dopuni spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter i da objelodani izvještaj sudskog vještaka na osnovu pravila 94bis", podnijetom 8. januara 2010. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi svoju odluku.

I. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

A. Zahtjev

1. Tužilaštvo u Zahtjevu traži odobrenje Vijeća da izmijeni spisak svjedoka, podniet na osnovu pravila 65ter(E)(iii) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), kako bi na njega dodalo svjedoka vještaka Michaela Hedleyja, te da objelodani njegov izvještaj vještaka na osnovu pravila 94bis(A).¹ Tužilaštvo napominje da se ne predlaže da Michael Hedley svjedoči *viva voce* ili u skladu s pravilima 92bis ili 92ter.² Tužilaštvo u Zahtjevu tvrdi da je "Izvještaj o pregledanju i uzimanju dokaznog materijala iz skladišta u Kravici, Bosna i Hercegovina, septembar/oktobar 2000. godine" (dalje u tekstu: Izvještaj) nehotice izostavilo iz "Obavještenja Tužilaštva o objelodanjivanju izvještaja vještaka na osnovu pravila 94bis, s priloženim dodacima A i B", podnijetog 13. marta 2009. godine (u daljem tekstu: Obavještenje na osnovu pravila 94bis).³

2. Tužilaštvo tvrdi da su dodavanje Michaela Hedleyja, kriminalističkog tehničara, i objelodanjivanje njegovog Izvještaja u interesu pravde.⁴ Konkretno, Izvještaj vještaka odnosi se na pregled i prikupljanje dokaza u skladištu Kravica i grobnici Glogova, relevantan je *prima facie* i ima dokaznu vrijednost za predmetna pitanja pokrenuta u Optužnici.⁵ Nadalje, tužilaštvo tvrdi da je Izvještaj već objelodanjen optuženom i da neće ni na koji način nanijeti štetu odbrani.⁶

¹ Zahtjev, par. 1, 13.

² V. Zahtjev, fusnota 1.

³ Zahtjev, par. 1.

⁴ Zahtjev, par. 9.

⁵ Zahtjev, par. 2.

⁶ Zahtjev, par. 3, 12.

B. Odgovor

3. Vijeće konstatuje da g. Tolimir (dalje u tekstu: optuženi) nije podnio odgovor na Zahtjev, kao ni obavještenje na osnovu pravila 94bis(B) u vezi s Izvještajem vještaka priloženim Zahtjevu.

II. MJERODAVNO PRAVO

A. Spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter

4. Prema uvriježenoj jurisprudenciji Vijeće može da odobri zahtjev za izmjenu spiska svjedoka ukoliko se uvjerilo da je to u interesu pravde.⁷ Pri donošenju te odluke, Vijeće se mora postarati da zbog kasnog dodavanja svjedoka na spisak svjedoka odbrani ne bude nanijeta šteta.⁸ Faktori koje u vezi s tim treba uzeti u obzir jesu: *prima facie* relevantnost predloženih dokaza i dokazna vrijednost u skladu s pravilom 89(C), da li je strana koja traži izmjenu pokazala potrebnu revnost pri identifikaciji predloženog svjedoka i tako pokazala valjan razlog za svoj zahtjev, faza postupka u kojoj je podniet zahtjev, te da li bi navedeno dodavanje dovelo do nepotrebnog odgađanja postupka.⁹

5. Kao i u slučaju dodavanja materijala na spisak dokaznih predmeta, Vijeće takođe treba da ima na umu obavezu tužilaštva da predoči dokaze kojima raspolaže kako bi dokazalo svoju tezu.¹⁰ Isto tako, Pretresno vijeće mora da obezbijedi puno poštovanje prava optuženog na odgovarajuće vrijeme i uslove za pripremu odbrane.¹¹

B. Pravilo 94bis

6. Pravilo 94bis predviđa sljedeće:

⁷ *Tužilaštvo protiv Stanišića i Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, Odluka po Zahtevu tužilaštva za izmenu spiska svedoka na osnovu pravila 65ter, 27. februar 2008., str. 5; *Tužilaštvo protiv Stanišića i Župljanina*, predmet br. IT-08-91-T, Odluka kojom se djelimično odobrava Zahtjev tužilaštva za odobrenje da izmijeni svoj spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter, zavedena kao povjerljiva 4. decembra 2009. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić i Župljanin* od 4. decembra 2009.), par. 14; *Tužilac protiv Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva da joj se odobri izmjena spiska svjedoka dodavanjem jednog svjedoka, zavedena kao povjerljiva 19. februara 2010. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Karadžić*), par. 5.

⁸ Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 5; *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za izmjenu spiska svjedoka i za zaštitne mjere, 17. februar 2005., par. 3.

⁹ Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 5; *Tužilac protiv Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, Odluka po Zahtevu tužioca za izmenu spiska svedoka na osnovu pravila 65ter, 14. maj 2009., par. 5.

¹⁰ Odluka u predmetu *Stanišić i Župljanin* od 4. decembra 2009., par. 15.

¹¹ Član 21(4)(b) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut).

(A) Potpuna izjava i/ili izvještaj svakog vještaka koga poziva strana u postupku objelodanjuje se u roku koji odredi pretresno vijeće ili pretpretresni sudija.

(B) U roku od trideset dana od objelodanjivanja izjave i/ili izvještaja vještaka, ili u roku koji odredi pretresno vijeće ili pretpretresni sudija, suprotna strana će dostaviti službenu obavijest o sljedećem:

(i) da li prihvata izjavu i/ili izvještaj vještaka; ili

(ii) da li vještaka želi unakrsno ispitati; i

(iii) da li osporava kvalifikovanost svjedoka kao vještaka, ili relevantnost cijele izjave i/ili izvještaja ili nekog njihovog dijela, navodeći koje dijelove osporava.

(C) Ako suprotna strana prihvati izjavu i/ili izvještaj vještaka, tu izjavu i/ili taj izvještaj pretresno vijeće može uvrstiti u dokazni materijal, a da se svjedok ne pozove da lično svjedoči.

III. DISKUSIJA

7. Vijeće je pregledalo sažetak na osnovu pravila 65ter, priložen u Dodatku A Zahtjevu, kao i izvještaj vještaka Michaela Hedleyja naslovljen "Izvještaj o pregledanju i uzimanju dokaznog materijala iz skladišta u Kravici, Bosna i Hercegovina, septembar/oktobar 2000. godine", priložen u Dodatku B. Tužilaštvo tvrdi da očekivani dokazni materijal Michaela Hedleyja pruža važne sudsko-medicinske dokaze kojima se uspostavlja veza između žrtava ubijenih u skladištu u Kravici i žrtava u grobnici Glogova,¹² te da dokazi pomažu da se uspostavi DNK veza između skladišta u Kravici i sekundarne masovne grobnice u Zelenom Jadru.¹³ Na osnovu sažetka na osnovu pravila 65ter, Izvještaja vještaka i detaljnog podneska tužilaštva u vezi s ovim svjedokom,¹⁴ Vijeće je uvjereneno da su očekivani dokazi ovog svjedoka *prima facie* relevantni za predmet i da imaju dokaznu vrijednost.

8. Pored toga, posebno je važno pitanje da li su na odgovarajući način zaštićeni interesi odbrane.¹⁵ U tom kontekstu, Vijeće bi trebalo da obezbijedi da kasnim dodavanjem svjedoka na spisak na osnovu pravila 65ter odbrani ne bude nanijeta šteta. Vijeće smatra da dodavanje Michaela Hedleyja na spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter ide u prilog funkciji Suda da utvrdi istinu.

¹² Zahtjev, par. 9.

¹³ Zahtjev, par. 9.

¹⁴ Zahtjev, par. 9 i 10. V. takođe Zahtjev, dodaci A i B.

¹⁵ *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za izmjenu spiska svjedoka i za zaštitne mjere, 17. februar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Limaj*), par. 3; *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-T, Odluka po Drugom zahtjevu tužilaštva za izmjenu spiska svjedoka, 9. mart 2005., par. 2; *Tužilac protiv Dorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, Odluka po Zahtjevu tužioca za izmjenu spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter, 14. maj 2009. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Dorđević*), par. 5.

9. Na osnovu pravila 94*bis*, izvještaj svakog vještaka kojeg pozove neka strana u postupku objelodanjuje se u roku koji odredi pretresno vijeće ili pretpretresni sudija. Vijeće konstatuje da je tužilaštvo 13. marta 2009. podnijelo "Obavještenje Tužilaštva o objelodanjivanju izvještaja vještaka na osnovu pravila 94*bis*, s priloženim dodacima A i B". Vijeće takođe ističe argument tužilaštva da je predloženi izvještaj vještaka 17. septembra 2009. objelodanjen optuženom putem sistema elektronskog objelodanjivanja.¹⁶ Vijeće je uvjeren da je predloženi izvještaj objelodanjen u ranoj fazi postupka i stoga smatra da je optuženi o njemu dovoljno rano obaviješten, te da dodavanje svjedoka na spisak na osnovu pravila 65*ter* neće oštetiti ili nepovoljno djelovati na njegovu sposobnost da se pripremi za suđenje.¹⁷ Vijeće takođe smatra da dodavanje Michaela Hedleyja na spisak svjedoka na osnovu pravila 65*ter* neće dovesti do nepotrebnog odgađanja postupka.

10. Iz gore navedenih razloga, Vijeće smatra da je dodavanje Michaela Hedleyja na spisak svjedoka na osnovu pravila 65*ter* u interesu pravde.

11. Tužilaštvo je iznijelo svoju namjeru da zatraži prihvatanje dokaza svjedoka Michaela Hedleyja na osnovu pravila 94*bis*.¹⁸ Međutim, Vijeće primjećuje da se tužilaštvo u Zahtjevu izrazilo samo negativno, navevši sljedeće: "Ne predlaže se da Michael Hedley svjedoči *viva voce* ili u skladu s pravilom 92*bis*, kao ni u skladu s pravilom 92*ter*".¹⁹

12. Nakon što je zaključilo da odbrana nije podnijela obavještenje na osnovu pravila 94*bis*(B) u vezi sa Zahtjevom, Vijeće mora da utvrdi kakve bi to moglo imati posljedice na pravo optuženog na unakrsno ispitivanje. Pri tome Vijeće ima na umu "Odluku u vezi s obavješću tužilaštva u skladu s pravilom 94*bis*", zavedenu 6. marta 2007. u predmetu *Popović i drugi* (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), u kojoj je Pretresno vijeće zaključilo:

Tekst pravila 94*bis* ne implicira ni odricanje od prava na unakrsno ispitivanje uslijed propusta da se dostavi odgovor. Štaviše, potparagraf (C) – koji predviđa moguće prihvatanje izvještaja vještaka bez

¹⁶ Zahtjev, par. 12.

¹⁷ *Tužilac protiv Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za odobrenje da podnese dopunu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter*, 18. mart 2010., par. 8; *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za odobrenje da izmeni svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* (povjerljivo), 8. maj 2008., par. 5; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-T, Odluka po Trećem zahtjevu tužilaštva da se odobri izmjena spiska dokaznih predmeta tužilaštva prema pravilu 65*ter*, 23. april 2007., str. 3.

¹⁸ V. Zahtjev, Dodatak A.

¹⁹ V. Zahtjev, fusnota 1.

unakrsnog ispitivanja – po svemu sudeći nalaže konkretno djelovanje suprotne strane prije uvrštavanja u spis bez unakrsnog ispitivanja jeste primjeren.²⁰

U Odluci u predmetu *Popović* takođe je zaključeno da jasan tekst pravila 94bis(C) upućuje na to da je jedini način da se, na osnovu tog pravila, izvještaji prihvate bez pozivanja svjedoka da lično svjedoči taj da se dobije izričit pristanak suprotne strane u postupku.²¹ Pretresno vijeće prihvata obrazloženje navedeno u Odluci u predmetu *Popović* i zaključuje da činjenica da odbrana nije podnijela obavještenje u skladu s pravilom 94bis(B) ne podrazumijeva da se odbrana odriče prava na unakrsno ispitivanje, te stoga izvještaj vještaka Michaela Hedleyja nije prihvatljiv na osnovu pravila 94bis(C). Ovime se potvrđuje pravo odbrane da unakrsno ispita svjedoka Michaela Hedleyja.

IV. DISPOZITIV

13. Iz tih razloga, na osnovu pravila 65ter i 94bis, Pretresno vijeće ovim

(1) **DJELIMIČNO ODOBRAVA** Zahtjev, i

(2) **ODLUČUJE:**

(i) da odobri izmjenu spiska svjedoka na osnovu pravila 65ter tako da se na njega doda Michael Hedley;

(ii) da izvještaj vještaka Michaela Hedleyja neće biti uvršten u spis na osnovu pravila 94bis(C).

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom.

/potpis na originalu/

sudija Christoph Flügge,
predsjedavajući

Dana 31. avgusta 2010.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

²⁰ Odluka u predmetu *Popović*, par. 19.

²¹ Odluka u predmetu *Popović*, par. 19. V. takođe pravilo 92bis(B)(i).